

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ Перший (бакалаврський) рівень _____

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ Бакалавр _____

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ D Бізнес, адміністрування та право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» СВО «Бакалавр»

Гарант освітньої програми:

к.е.н., доцент

кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Лариса РИБІНА

Члени проєктної групи:

д.е.н., професор, завідувач кафедри

фінансів, банківської справи та страхування

Сергій ФРОЛОВ

к.е.н., професор кафедри

фінансів, банківської справи та страхування

Михайло ГЕЄНКО

к.е.н., доцент кафедри

фінансів, банківської справи та страхування

Наталія МАСЛАК

к.е.н., доцент кафедри

фінансів, банківської справи та страхування

Ірина ШАЛИГІНА

здобувач освіти

Тетяна БАСЕНКОВА

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування за участі студентського активу та стейкхолдерів

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки та менеджменту

Голова вченої ради факультету економіки
і менеджменту, к.е.н., доцент

Світлана ЛУКАШ

ПОГОДЖЕНО:

В.п. завідувача відділу якості освіти,
ліцензування та акредитацій, к.е.н., доцент

Олена РИБІНА

Завідувач навчального
відділу, к.е.н., доцент

Наталія КОЛОДНЕНКО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи СНАУ

Маргарита ЛИШЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій (в редакції постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 25.06.2020 р. № 519), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (в редакції від 16 грудня 2022 р. № 1392), Національного класифікатора професій ДК 003:2010 (із змінами від 16 січня 2024 р. № 1410).

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019р. №729) проєктною групою спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Сумського національного аграрного університету у складі:

1. Лариса РИБНА, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, гарант освітньо-професійної програми

2. Сергій ФРОЛОВ, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

3. Наталія МАСЛАК, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

4. Михайло ГЕЄНКО, к.е.н., професор, кафедри фінансів, банківської справи та страхування

5. Ірина ШАЛИГІНА, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

6. Вадим МІЛНТОВИЧ, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів

ЗМІСТ

1	Профіль освітньо-професійної програми за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	5
2	Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність	13
2.1	Перелік компонент освітньо-професійної програми	13
2.2	Форма атестації здобувачів вищої освіти	14
2.3	Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми	15
3	Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій	16
4	Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей	17
5	Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми	18
6	Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми	19
	Перелік нормативних документів	20

1 Профіль освітньо-професійної програми за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Сумський національний аграрний університет Факультет економіки і менеджменту Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньо-професійної програми: на основі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр», «молодший спеціаліст» - 180 кредитів, термін навчання 2 роки 10 місяців; заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти; прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Освітньо-професійна програма передбачає: загальний обсяг обов'язкових компонент – 75%, загальний обсяг вибіркових компонент – 25%
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 19018104, дійсний до 01.07.2026
Цикл / рівень	НПК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Форми здобуття освіти	Денна, заочна
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ОС «Молодший бакалавр» (ОС «Фаховий молодший бакалавр», ОКР «Молодший спеціаліст»)
Мова викладання	Українська
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/
2 Мета освітньо-професійної програми	
Освітньо-професійна програма відповідно до місії і стратегії розвитку університету спрямована на формування особистості якісно нового рівня, здатної вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням специфіки аграрного сектору та суспільства в цілому на засадах сталого розвитку	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

(галузь знань, спеціальність)	спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Опис освітньо-професійної програми	<p><i>Об'єктом вивчення та діяльності є:</i> устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування (з урахуванням особливостей аграрного бізнесу та цілей сталого розвитку) й у процесі навчання</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області</i> складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку сфери фінансів, банківської справи, страхування.</p> <p><i>Методи, методики та технології</i> фінансової науки і практики.</p> <p><i>Інструменти:</i> сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти</p>
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньо-професійної програми	<p>Акцент на саморозвитку і самореалізації амбітної молоді, здатної вирішувати проблеми інноваційного та дослідницького характеру в області фінансів аграрного сектору економіки на засадах сталого розвитку в результаті поєднання її освітньої та дослідницької діяльності.</p> <p>Ключові слова: фінанси, публічні фінанси, банківська справа, страхування, зелені фінанси, фінанси сільськогосподарських підприємств, сталий розвиток, економічні дослідження, інноваційні технології</p>
Особливості освітньо-професійної програми	Формування професійних компетентностей на основі використання дослідницького підходу підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування з врахуванням особливостей аграрного сектору економіки на засадах сталого розвитку; проходження виробничої практики у банках, страхових компаніях, аграрних та інших підприємствах; поєднання фахової освіти здобувачів із особистісним розвитком, зокрема, здійснення власної дослідницької діяльності під керівництвом провідних викладачів у студентському науковому гуртку «Фінансист», побудова власної освітньої траєкторії, участь в органах студентського самоврядування та культурному житті університету
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з чинними редакціями Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) (зі змінами, внесеними 16.01.2024) та Міжнародної стандартної класифікації професій (International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08)), здобувачі вищої освіти здатні виконувати професійну роботу: 2419.2 Відповідальний працівник банку (філії банку, іншої фінансової установи); Фахівець з державних закупівель;

	<p>2441.2 Аналітик з інвестицій, Аналітик з кредитування, Економіст з фінансової роботи;</p> <p>3411 Фахівець з депозитарної діяльності; Фахівець з управління активами</p> <p>3412 Агент страховий; Страхувальник</p> <p>3417 Експерт-консультант із страхування</p> <p>3419 Інспектор кредитний, Інспектор обмінного пункту;</p> <p>3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій</p> <p>3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів</p> <p>3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління</p> <p>3443 Інспектор з виплати пенсій; Інспектор з призначення пенсій;</p> <p>4121 Офісний службовець (бухгалтерія, каса, розрахунок собівартості, боргові зобов'язання, застава та іпотека, інвестиції, кредит, планування виробництва)</p> <p>4211 Контролер-касир; Касир (на підприємстві, в установі, організації);</p> <p>4212 Касир-операціоніст; Контролер у банку; Касир (в банку); Операціоніст (банк);</p> <p>4214 Кредитор, Лихвар.</p>
Академічні права випускників	<p>Отримання освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти</p> <p>Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання з використанням платформи Moodle та сервісів відеозв'язку (ZOOM, Google Meet, Microsoft Teams та інших), самонавчання, навчання через навчальну та виробничу практики, навчання на основі досліджень та консультацій провідних викладачів через науковий гурток «Фінансист». Залучення до проведення занять кваліфікованих практикуючих вітчизняних та іноземних фахівців, науково-педагогічних працівників та науковців.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекційних, семінарських, практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, тренінгів, залучення студентів до участі в наукових конференціях, конкурсах наукових робіт, олімпіад тощо. Комбінація лекцій із мультимедійними та інтерактивними лекціями, групових практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань і використанням кейс-методів, підготовкою есе та презентацій індивідуальних досліджень з використанням сучасних програмних засобів та забезпечення, що дозволяє розвивати у здобувачів освіти комунікаційні та лідерські навички, сформувати критичне та креативне мислення.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті» за сумою накопичених балів, яке визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання, зокрема, за 100-бальною системою з переведенням у систему оцінок за 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Процес оцінювання включає:</p> <p>сумативне оцінювання (екзамени з освітніх компонент, вирішення практичних завдань, кейсів, есе, доповіді, презентації індивідуальних досліджень, тестовий контроль множинного вибору тощо);</p>

	<p>формативне оцінювання (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання та взаємного оцінювання);</p> <p>захист звітів з практик;</p> <p>атестаційний екзамен;</p> <p>Види контролю: вхідний, поточний, рубіжний (модульний), підсумковий (семестровий)</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування (з урахуванням особливостей аграрного бізнесу та цілей сталого розвитку) або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><i>Додаткові загальні компетентності</i></p> <p>ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p> <p>ЗК16. Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти, технології, створювати цифровий контент, захищати інформацію у професійній діяльності</p> <p>ЗК17. Здатність до саморозвитку, підтримки власного фізичного психічного здоров'я, участі у суспільному житті</p>

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.</p> <p>СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p> <p><i>Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p>СК12. Здатність пояснювати особливості впровадження інноваційних технологій сільськогосподарського виробництва, орієнтованих на сталий розвиток.</p> <p>СК13. Розуміння особливостей фінансово-кредитних процесів та страхування в АПК на засадах сталого розвитку.</p> <p>СК14. Усвідомлення ролі фінансового сектору у підтримці переходу до сталої економіки, змісту «зеленого» і «сталого» фінансування, актуальності принципів сталого розвитку для ключових учасників фінансової системи.</p> <p>СК15. Розуміння процесів інтеграції сталих фінансових стратегій у традиційні практики прийняття рішень щодо розвитку зеленого та сталого фінансування, переходу до низьковуглецевої економіки, в т. ч. аграрного бізнесу на засадах сталого розвитку на основі їх аналізу.</p>
---	--

7. – Програмні результати навчання

<p>ПР1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p>

- ПР6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- Додаткові програмні результати навчання:*
- ПР24 Розуміти і пояснювати особливості впровадження інноваційних технологій в сільськогосподарському виробництві, орієнтованих на сталий розвиток
- ПР25 Ідентифікувати джерела та розуміти механізм фінансово-кредитного забезпечення і страхового захисту в АПК на засадах сталого розвитку.
- ПР26 Ідентифікувати та застосовувати інструменти «зелених» фінансів в контексті реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР).
- ПР27 Оволодіння методиками реалізації стратегій сталого фінансування, переходу до низьковуглецевої економіки, в т.ч. аграрного бізнесу на засадах сталого розвитку.
- ПР28 Глибоко усвідомлювати значення національної безпеки, збереження Української державності та функціонування інститутів, що їх захищають; виявляти громадянську відповідальність і активну залученість у процеси її підтримання, керуючись принципами ціннісно-орієнтованого та етичного лідерства в професійній та громадській діяльності
- ПР29 Здатність критично осмислювати глобальні виклики, пов'язані зі змінами клімату, цифровізацією та соціальною трансформацією, а також застосовувати цифрові інструменти для розв'язання комплексних проблем сталого розвитку у мультикультурному та демократичному середовищі.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, є штатними співробітниками університету.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму: мають базову фахову освіту та наукові ступені за спеціальністю, а також підтверджений рівень наукової і професійної підготовки; за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються; мають необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи (більше 10 років), є членами громадських організації за напрямом діяльності, що відповідає спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»(в тому числі ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»). Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років у провідних фінансових установах, фінансово-економічних підрозділах суб'єктів господарювання, в тому числі аграрних, а також вітчизняних і закордонних наукових установах та закладах вищої освіти. Фахову підготовку здійснює кафедра фінансів, банківської справи та страхування, професорсько-викладацький склад якої складається з докторів економічних наук, професорів, кандидатів економічних наук, докторів філософії та доцентів. До викладання фахових дисциплін залучаються провідні фахівці та експерти з галузі, що мають значний досвід практичної роботи та іноземні лектори (науково-педагогічні працівники, науковці та практики).</p> <p>100% науково-педагогічних працівників випускової кафедри мають публікації у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Для реалізації освітньо-професійної програми на факультеті економіки і менеджменту є спеціалізовані навчально-тренінгові та комп'ютерні лабораторії (навчально - тренінгова лабораторія кафедри фінансів, банківської справи та страхування – 402e). Створено покриття приміщень СНАУ бездротовою мережею за Wi-Fi технологією. Дистанційне навчання реалізовано на платформі Moodle з використанням он-лайн конференцій сервісів відеозв'язку ZOOM, Google Meet, Microsoft Teams та інших.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт СНАУ https://snau.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, міжнародне співробітництво, практику та працевлаштування, контакти.</p> <p>Портал автоматизованої системи керування навчальним процесом (https://portal.snau.edu.ua/) містить розклад, графік навчального процесу, електронний журнал, відвідуваність занять та успішність здобувачів освіти.</p> <p>Усі здобувачі вищої освіти та викладачі СНАУ мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Створено електронну картотеку книгозабезпечення. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом</p>

	<p>до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету https://library.snau.edu.ua/.</p> <p>Відкритий доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus видавництва Elsevier. Доступ здійснюється з локальної мережі університету за посиланням https://www.scopus.com.</p> <p>Платформа COURSERA FOR CAMPUS (https://www.coursera.org/) надає можливість здобувачам вищої освіти та викладачам СНАУ долучитися до понад 3900 онлайн-курсів провідних університетів світу. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на навчально-інформаційному порталі дистанційного навчання СНАУ https://cdn.snau.edu.ua/ та в репозиторії Сумського НАУ http://repo.snau.edu.ua</p> <p>Усі освітні компоненти освітньо-професійної програми з фінансів, банківської справи та страхування забезпечені навчально-методичними матеріалами: навчальні дисципліни - посібниками, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями щодо проведення практичних занять та самостійної роботи; практична підготовка - методичними рекомендаціями щодо проходження навчальної та виробничої практик</p>
10. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та університетами України економічного спрямування
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів на умовах угод про співпрацю. Детальна інформація представлена на сайті Сумського національного аграрного університету: https://international.snau.edu.ua/mizhnarodni-proekti/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Компоненти	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація здобувачів вищої освіти)	Мінімальна кількість кредитів / годин	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. Обов'язкові освітні компоненти загальної підготовки			
ОК 1	Історично-філософські студії	5 /150	екзамен/екзамен
ОК 2	Іноземна мова	5 /150	залік /екзамен
ОК 3	Громадянська освіта	5 /150	екзамен
ОК 4	Українська мова та академічне письмо	5 /150	екзамен
ОК 5	Студії національної стійкості	5 /150	
ОК 5.1	Теоретична частина БЗВП / Психологічна адаптація ¹	3/ 90	диф. залік
ОК 5.2	Сталий розвиток у цифрову епоху	2/60	диф. залік
ОК 6	Основи наукових досліджень	5 /150	екзамен
ОК 7	Економікс	5 /150	екзамен
ОК 8	Вища математика та теорія ймовірності	5 /150	залік/екзамен
ОК 9	Економіко-математичні методи і моделі	5 /150	залік
ОК 10	Інформатика	5 /150	екзамен
ОК 11	Системи інноваційних технологій в сільськогосподарському виробництві	5 /150	екзамен
ОК 12	Фінансова думка	5/150	залік/ екзамен
ОК 13	Економіка підприємств	5 /150	екзамен
ОК 14	Менеджмент	5 /150	екзамен
ОК 15	Маркетинг	5 /150	екзамен
ОК 16	Фінанси, гроші і кредит	5 /150	екзамен
ОК 17	Бухгалтерський облік	5 /150	екзамен
ОК 18	Інформаційні фахові технології	5 /150	екзамен
ОК 19	Статистика	5 /150	екзамен
ОК 20	Аналіз господарської діяльності	5 /150	екзамен
	Усього	100 / 3000	
1.2 Обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки			
ОК 21	Фінансова система	5 /150	екзамен
ОК 22	Публічні фінанси	5 /150	екзамен
ОК 23	Фінанси сільськогосподарських підприємств	5 /150	екзамен
ОК 24	Зелені фінанси	5 /150	екзамен
ОК 25	Банківська система	5 /150	екзамен
ОК 26	Банківські операції	5 /150	екзамен
ОК 27	Фінансовий ринок	5 /150	екзамен
ОК 28	Страховання	5 /150	залік/екзамен
ОК 29	Управління витратами	5 /150	екзамен
ОК 30	Фінансовий контролінг	5 /150	екзамен
ОК 31	Інвестування	5 /150	екзамен
ОК 32	Комплексний тренінг «Облік і фінанси»	5/150	залік
ОК33	Навчальна практика	5/150	диф. залік
ОК34	Виробнича практика	5/150	захист звіту

ОК35	Виробнича практика	10/300	захист звіту
Усього		80 / 2400	
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонент		180/5400	
2. Вибіркові освітні компоненти²			
2.1 Вибіркові освітні компоненти загальної підготовки³			
ВК 1	Вибір рухової активності	5/150	залік
ВК 2	Гуманітарна вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (4 семестр), спрямована на розвиток загальних компетентностей	5/150	залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (5 семестр), спрямована на розвиток загальних компетентностей	5/150	залік
2.2 Вибіркові освітні компоненти фахової підготовки			
ВК 5 ⁴	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 6 ⁴	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 7 ⁴	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 8 ⁴	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 9 ⁵	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 10 ⁵	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 11 ⁵	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
ВК 12 ⁵	Вибіркова дисципліна	5/150	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60 / 1800	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240 / 7200	

¹ ОК7.1 Психологічна адаптація викладається для здобувачів, яким не передбачено вивчення дисципліни ОК7.1 Теоретична частина БЗВП, зокрема здобувачів вищої освіти: заочної форми навчання; із числа іноземних громадян; денної форми жіночої статі; усі особи, які мають право на пільги відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024р. №734

² Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснює свій вибір відповідно до Положення «Про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів» (<http://surl.li/uaxch>);

³ Із вибіровими дисциплінами циклу загальної підготовки (ВК1-ВК4) та їх анотаціями можна ознайомитись на сайті Сумського національного аграрного університету за посиланням: <http://surl.li/bkunu>;

⁴ Із вибіровими дисциплінами циклу професійної підготовки (ВК5-ВК8) та їх анотаціями можна ознайомитись на сайті факультету економіки і менеджменту за посиланням: <http://surl.li/qlpnn>;

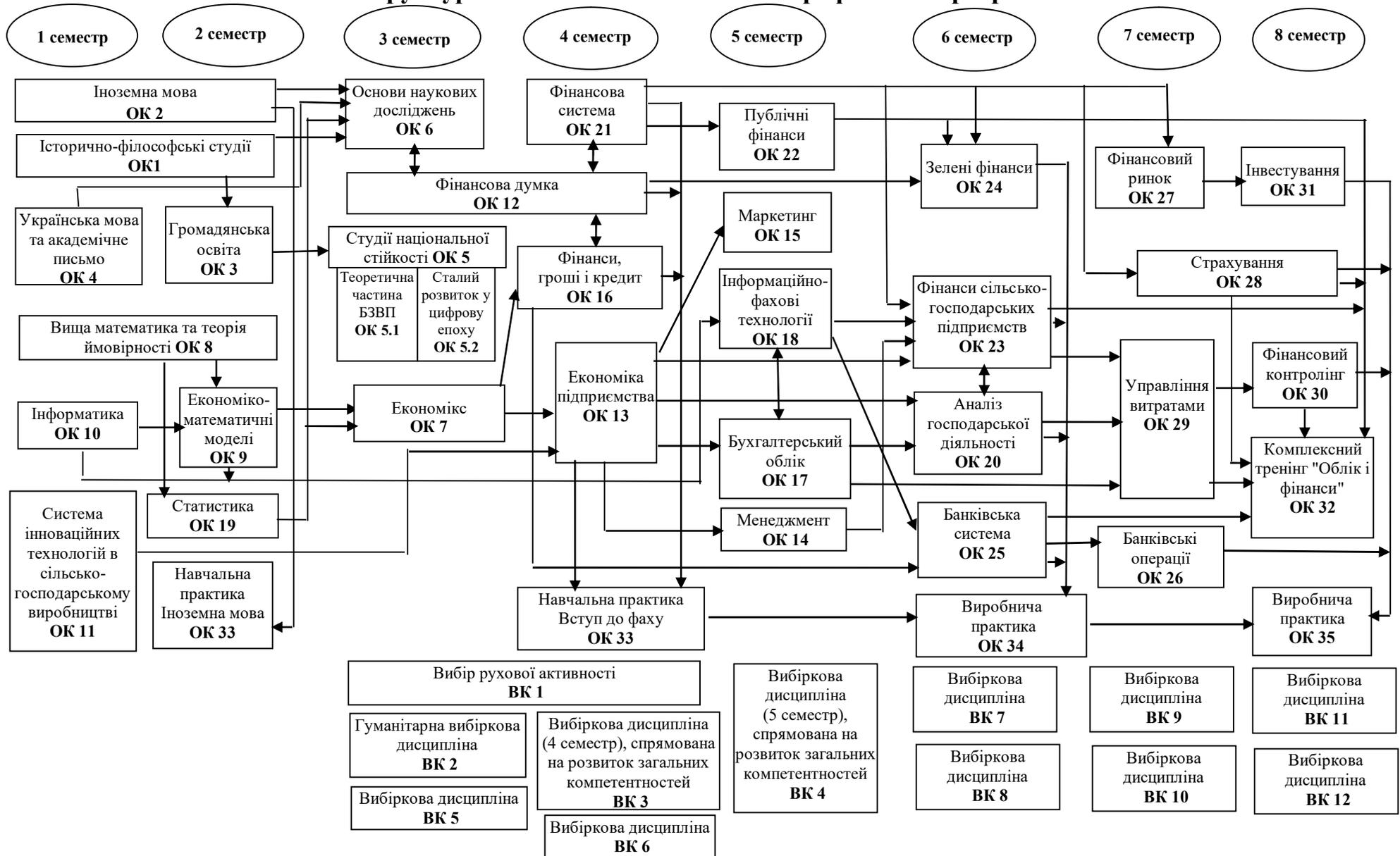
⁵ Із вибіровими дисциплінами циклу професійної підготовки (ВК9-ВК12) та їх анотаціями можна ознайомитись на сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування за посиланням: <http://surl.li/qlpnz>.

2.2 Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Завершується видачою документу встановленого зразка (диплому) про присудження їм ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації – бакалавр фінансів, банківської справи та страхування. Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених відповідним Стандартом вищої освіти та освітньою програмою. Атестація здійснюється відкрито та публічно.

2.3 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3 Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн2	Ум1		
ЗК2	Зн2	Ум1		АВ2
ЗК3				АВ1
ЗК4			К1, К2	
ЗК5	Зн1	Ум1	К1, К2	
ЗК6		Ум1	К1, К2	
ЗК7		Ум1	К1	АВ3
ЗК8	Зн1	Ум1		
ЗК9			К2	АВ1
ЗК10			К1, К2	АВ1
ЗК11			К1, К2	
ЗК12		Ум1	К1	АВ3
ЗК13			К2	
ЗК14			К2	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК1	Зн1, Зн2	Ум1		
СК2	Зн1, Зн2	Ум1		
СК3	Зн1, Зн2	Ум1		
СК4	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК5	Зн2	Ум1		АВ3
СК6		Ум1	К2	АВ2
СК7		Ум1	К1	АВ1
СК8			К1, К2	АВ2
СК9			К1, К2	
СК10				АВ1, АВ2, АВ3
СК11				АВ2, АВ3
СК12	Зн2	Ум1		
СК13	Зн2	Ум1		
СК14	Зн1, Зн2	Ум1		
СК15	Зн2	Ум1		

5 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK5.1	OK5.2	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35			
IK	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК1	+			+				+	+	+	+	+			+			+	+		+	+	+		+					+										
ЗК2										+	+	+			+		+	+	+	+	+	+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3								+								+																			+					
ЗК4		+																																			+			
ЗК5											+	+								+	+																+		+	
ЗК6				+				+										+																					+	
ЗК7			+								+	+			+		+	+		+				+					+	+	+	+	+	+	+	+				
ЗК8								+												+	+		+					+						+				+		
ЗК9	+		+	+				+	+	+	+												+				+									+				
ЗК10	+	+	+	+				+	+														+																	
ЗК11	+	+	+	+				+	+				+				+											+												
ЗК12										+								+																	+		+	+	+	
ЗК13			+																																		+	+	+	
ЗК14	+		+					+				+	+										+														+			
ЗК15			+																																					
ЗК16					+		+																																	
ЗК17					+		+																																	
СК1									+					+	+							+	+																	
СК2																		+					+	+													+			
СК3																							+	+	+		+		+	+						+	+	+	+	
СК4											+																													
СК5																		+	+				+	+			+	+	+	+							+			
СК6												+								+	+													+		+		+	+	
СК7																				+			+														+	+	+	
СК8																				+							+			+				+		+				
СК9		+	+	+				+	+			+					+	+										+									+		+	
СК10																	+	+		+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
СК11												+		+	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК12												+	+																											
СК13																										+														
СК14																								+	+						+									
СК15																											+	+									+			

Перелік нормативних документів

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (зі змінами від 30.04.2020 №584). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#Text>
2. Національний класифікатор України. Класифікатор професій, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.07.2010 № 327 (зі змінами від 16.01.2024 №1410). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
3. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 (зі змінами від 25.06.2020 №519). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
4. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 №266 (зі змінами від 16.12.2022 №1392). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2024 № 1556-VII (зі змінами від 08.12.2023 №3504-IX) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Про освіту. Закон України від 05.09.2017. № 2145-VIII (зі змінами від 08.12.2023 №3505-IX). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 №729. URL: <http://surl.li/oafprh>

Перелік нормативних документів Сумського національного аграрного університету

9. Кодекс академічної етики та академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету. Вчена рада СНАУ від 26.01.2026 №11. URL: <https://drive.google.com/file/d/1jke4Ky8K53G3SnFOtD0YxyH2g6TutABK/view>
10. Положення про Експертні ради роботодавців Сумського національного аграрного університету. Вчена Рада сумського НАУ від 26.01.2026 №11. URL: <https://drive.google.com/file/d/11sWV8NKvruo8PBC3UbFYs147OxluL0PQ/view>
11. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, ухвалено Вченою радою Сумського НАУ (протокол № 6 від 26.12.2017 року). URL: https://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf
12. Положення про мапування освітніх програм за цілями сталого розвитку ООН у Сумському національному аграрному університеті. Вчена Рада СНАУ від 27.10.2025. №7 URL: https://drive.google.com/file/d/1SQ83Z020EuAuzqPvpZhxGxleJ_Jabks0/view
13. Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у Сумському національному аграрному університеті. Вчена Рада СНАУ від

26.01.2026. №11. URL: <https://drive.google.com/file/d/1TrD94ePOvGEws76s0nbPGWvNOjUuGO67/view>

14. Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти. Вчена рада Сумського НАУ від 02.05.2025 р. №19. URL: https://drive.google.com/file/d/1-CI3Awct_7IDA8GNFRxhGyne3SlsJS6G/view

15. Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Сумському національному аграрному університеті. Вчена рада Сумського НАУ від 26.01.2026 р. №11. URL: https://drive.google.com/file/d/1dKA1MRK9HRQa3_8R9JC4TZH03Mny2BgF/view

16. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті. Вчена рада Сумського НАУ від 27.08.2024р. №1 із змінами і доповненнями. URL: <https://drive.google.com/file/d/14fbXVDBWDnSkitS03cZ8tAguBv0cXHst/view>

17. Положення про освітні програми у Сумському національному аграрному університеті. Вчена Рада Сумського НАУ від 02.05.2025. №19 URL: <https://drive.google.com/file/d/1J7KU6SQKJ7Xtbx5M0ZgBNpMolbWqty3P/view>

18. Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті. Вчена Рада Сумського НАУ від 30.06.2025. №22 URL: https://drive.google.com/file/d/1p6pRv8rBFBzI_-K3bRpCjuKRjkLL-Bvo/view

19. Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента. Вчена Рада Сумського НАУ від 02.05.2025. №19 URL: <https://drive.google.com/file/d/1jlcFsk7JGBNQLxK5J3071VW6USqGVnq-/view>